

หลักสูตรการอบรมพระธรรมทูตสายต่างประเทศ รุ่นที่ ๒๕
ระหว่างวันที่ ๔ มีนาคม – ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒
ดำเนินงานโดย วิทยาลัยพระธรรมทูต มจร

๑. ปรัชญาของหลักสูตร

หลักสูตรการอบรมพระธรรมทูตมีความเชื่อตามพุทธคำรัสที่ว่า

“จรตภิกขเว จาริกัม พุชชนหิตาย พุชชนสุขาย โลกานุกมปายอตถายหิตาย สุขาย เทวมนุสสานัม มา เอเกน เทวอคมิตถ เทเสถภิกขเวธมมมาาทิกุลยานัมขเมถกุลยานัมปริโยสานกกุลยานัมสาตถิสพยุถชนนัเกวลปริปัญณัม ปริสุทฺธปุทมจริยัมปกาเสถ”

ภิกษุทั้งหลาย พวกเธอจงเที่ยวจาริก เพื่อประโยชน์และความสุขแก่ชนหมู่มาก เพื่ออนุเคราะห์โลก เพื่อประโยชน์เกื้อกูลและความสุขแก่ทวยเทพและมนุษย์ พวกเธออย่าได้ไปร่วมทางเดียวกันสองรูป จงแสดงธรรมงามในเบื้องต้น งามในท่ามกลาง งามในที่สุด จงประกาศพรหมจรรย์ พร้อมทั้งอรรถะพร้อมทั้งพยัญชนะ ครบบริบูรณ์ ปริสุทฺธ” (วินัยปิฎก มหาวรรค ปฐมภาค ข้อที่ ๓๒/๓๙)

๒. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

๑. มีความรู้และทักษะการเผยแผ่พระพุทธศาสนา
๒. มีความสามารถบริหารทีมงานการจัดองค์การ
๓. มีจิตอาสาและสร้างสัมพันธ์ภาพทางพระพุทธศาสนากับสังคมพหุวัฒนธรรม

๓. ลักษณะของหลักสูตร

๓.๑ ภาคสาธารณูปการ

ฝึกการปฏิบัติงานสาธารณูปการ และงานพุทธเกษตรสาธิต เป็นเวลา ๕ วัน เพื่อฝึกการทำงานเป็นหมู่คณะ การวางแผน การตัดสินใจและจิตอาสา

๓.๒ ภาควิปัสสนากรรมฐาน

ฝึกปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานตามหลักสติปัฏฐาน ๔ ภายใต้การกำกับดูแลของพระวิปัสสนาจารย์ เป็นเวลา ๓๐ วัน เพื่อเจริญสติ และเพื่อให้ได้แนวทางในการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานอย่างเป็นระบบ

๓.๓ ภาคฝึกทักษะและประสบการณ์พิเศษ

เพื่อฝึกทักษะการทำงานเป็นทีม การบริหารจัดการ การแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ทักษะมนุษยสัมพันธ์ มีจิตอาสา จิตสาธารณะ มีศรัทธาในงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา

- ฝึกทักษะปฏิบัติงานปฏิคมพิธีประสาทปริยญาและงานปฏิคมต่างประเทศ ๙ วัน
- ฝึกทักษะศึกษาดูงานกิจการพระธรรมทูตสายต่างประเทศ ณ ประเทศอินเดีย ๑๕ วัน

๓.๔ ภาควิชาการ

เพื่อพัฒนาความรู้ความเข้าใจในเชิงวิชาการเกี่ยวกับพระธรรมทูตในต่างประเทศ ๓๑ วัน

(หักพิธีเปิด ๑ พิธีปิด ๑ สรุปรวม ๑ บูรณาการ ๗ รวมเป็น ๑๐ วัน เหลือบรรยายและกิจกรรมวิชาการ ๒๑ วัน)

๔. เนื้อหาสาระของหลักสูตร

รหัสรายวิชา	ชื่อรายวิชา	แนวสัณเขปรายวิชา	วิธีการ / กิจกรรม	ชั่วโมง
พธ ๑๘๐๑	แนวคิดหลักการเกี่ยวกับงานพระธรรมทูต	ศึกษาประวัติและพัฒนาการของพระธรรมทูต เป้าหมาย อุดมการณ์ หลักการ วิธีการ การปฏิบัติงานพระธรรมทูตในสมัยพุทธกาล จนถึงปัจจุบัน การสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลและกลุ่ม การมีจิตอาสา (service mind) ในสังคมพหุวัฒนธรรม	บูรณาการระหว่างการเดินทางที่สังเขพนียสถาน	๙

พธ ๑๘๐๒	การปกครอง คณะสงฆ์ไทย	ศึกษาประวัติความเป็นมาและพัฒนาการของการปกครอง คณะสงฆ์ไทยในอดีตถึงปัจจุบัน วิเคราะห์แนวโน้มการปกครอง คณะสงฆ์ไทยกับกระแสความเปลี่ยนแปลงของสังคมปัจจุบัน	บรรยายโดยใช้ concept mapping แลกเปลี่ยนเรียนรู้	๙
พธ ๑๘๐๓	พระพุทธศาสนา ในสังคมร่วมสมัย	ศึกษาวิเคราะห์บทบาท แนวโน้ม องค์การทางพระพุทธศาสนา ทั้งในและต่างประเทศ เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมืองในปัจจุบัน รวมทั้งการกำหนดท่าทีทางพระพุทธศาสนา	บูรณาการระหว่าง การเดินทาง ที่สังเวชนียสถาน สรุปเป็น concept mapping ที่ มจร	๙
พธ ๑๘๐๔	แนวคิดหลักการ ศาสนสัมพันธ์	ศึกษาวิเคราะห์ลักษณะร่วมของจริยธรรมสากล ลักษณะเด่น ของความเหมือนและความต่างของพระพุทธศาสนา ฮินดู คริสต์ และอิสลามเปรียบเทียบวิธีการเผยแผ่และความร่วมมือระหว่างศาสนา	บรรยาย อภิปราย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ มจร	๙
พธ ๑๘๐๕	อาจารย์ปฏิบัติใน สังคมพุทธวัฒนธรรม	แนวคิด หลักการ ความเชื่อ ค่านิยม ธรรมเนียมปฏิบัติ วัฒนธรรมท้องถิ่นวัฒนธรรมองค์กร การสร้างสัมพันธ์ภาพ และแนวปฏิบัติที่สอดคล้องกับสังคมพุทธวัฒนธรรม	บรรยาย ณ มจร เพิ่มเติมที่สังเว แลกเปลี่ยนเรียนรู้	๙
พธ ๑๘๐๖	ภาษาอังกฤษ พื้นฐานสำหรับ พระธรรมทูต	ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน นำศัพท์ทางพระพุทธศาสนา ภาษาอังกฤษมาใช้สำหรับการสื่อสาร ให้เหมาะกับวัฒนธรรมการใช้ ภาษาในสถานการณ์ต่างๆ	บรรยาย และฝึก ปฏิบัติ ณ มจร	๒๗
พธ ๑๘๐๗	ธรรมะภาคภาษา อังกฤษสำหรับ พระธรรมทูต	ศึกษาฝึกปฏิบัติการใช้ภาษาอังกฤษ หลักธรรมที่สำคัญ ฝึกการให้ศีล การอนุโมทนา สุนทรพจน์ ปาฐกถา อภิปราย บรรยาย ธรรม และการสนทนาธรรมในโอกาสต่างๆ	บรรยาย และฝึก ปฏิบัติ ณ มจร ฝึกท่องจำเป็นชุดๆ	๙
พธ ๑๘๐๘	วิธีการสอนวิปัสสนา กรรมฐาน	ศึกษานิยาม ความหมาย ความรู้เบื้องต้น วิธีการสอน ฝึกปฏิบัติการสอนวิปัสสนากรรมฐานตามหลักสติปัฏฐาน ๔	บูรณาการในการ ทำวัตรเช้า – เย็น	๓๐
พธ ๑๘๐๙	เทคนิคการสอบ อารมณ์กรรมฐาน	ศึกษาแนวทาง วิธีการ เทคนิคการสอบอารมณ์ การแนะนำการปฏิบัติ กรรมฐาน และฝึกปฏิบัติการส่งและการสอบอารมณ์กรรมฐาน	บูรณาการในการ ทำวัตรเช้า – เย็น	๓๐
พธ ๑๘๑๐	วิปัสสนากรรมฐาน เบื้องต้นภาค ภาษาอังกฤษ	ศึกษานิยาม ความหมาย ความรู้เบื้องต้น วิธีการสอน ฝึกปฏิบัติ การสอนวิปัสสนากรรมฐานตามหลักสติปัฏฐาน ๔ ภาคภาษาอังกฤษ	บูรณาการในการ ทำวัตรเช้า – เย็น	๙
พธ ๑๘๑๑	คอมพิวเตอร์เบื้องต้น เพื่อการเผยแผ่	ศึกษาหลักการทำงานของคอมพิวเตอร์ ฝึกการใช้งานชุดโปรแกรม พื้นฐาน Word, Excel, PowerPoint การจัดการแฟ้มข้อมูล การใช้ โปรแกรมกราฟฟิคเบื้องต้น	ฝึกปฏิบัติการ ที่ห้องคอมพิวเตอร์ ณ มจร	๙
พธ ๑๘๑๒	เทคโนโลยีเพื่อการ เผยแผ่	ศึกษาความหมาย ความสำคัญ ประเภท และประโยชน์ของการใช้ เทคโนโลยีเพื่อการเผยแผ่ ฝึกทักษะการใช้สื่อเทคโนโลยี การสร้างสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ เว็บไซต์ Facebook Tablet การสืบค้นข้อมูลผ่าน อินเทอร์เน็ต	ฝึกปฏิบัติการ ที่ห้องคอมพิวเตอร์ ณ มจร	๙
พธ ๑๘๑๓	พระไตรปิฎกศึกษา	ศึกษาประวัติ ความหมาย โครงสร้าง การแบ่งหมวดหมู่ ของพระไตรปิฎก การวิเคราะห์และประยุกต์ใช้หลักธรรม ในการแก้ปัญหา การพัฒนาตนและสังคม	บรรยายโดยใช้ concept mapping แลกเปลี่ยนเรียนรู้	๙

พธ ๑๘๑๔	ศาสนพิธีปฏิบัติ	แนวคิด หลักการ และความสำคัญของศาสนพิธีทางพระพุทธศาสนา การปรับประยุกต์ และกำหนดบทบาทของพระสงฆ์ ในพิธีกรรมและงานพิธีการ ที่เหมาะสมกับสังคมพหุวัฒนธรรม	บรรยาย และฝึกปฏิบัติ ณ มจร และเพิ่มเติมที่สังเวา	๙
พธ ๑๘๑๕	หลักธรรมนิเทศสำหรับพระธรรมทูต	ศึกษาวิเคราะห์พุทธวิธีในการสอน การจัดการเรียนรู้ ตามหลักไตรสิกขา การวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมาย จริตของผู้เรียน ตามลักษณะวัฒนธรรม การสื่อสารเพื่อสร้างศรัทธาและปัญญา ตามแนวพระพุทธศาสนา	บรรยายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ มจร	๑๒
พธ ๑๘๑๖	ศาสตร์และศิลป์แห่งการแสดงธรรม	แนวคิด หลักการ วิธีการ เทคนิค การแสดงธรรม ที่เหมาะกับกลุ่มเป้าหมาย และรูปแบบการแสดงธรรมของไทยและสากลนิยม ที่สอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม และประเพณี และฝึกปฏิบัติ	บรรยายและฝึกปฏิบัติ ณ มจร	๑๒
พธ ๑๘๑๗	ทักษะมนุษยสัมพันธ์และการให้คำปรึกษา	ฝึกทักษะมนุษยสัมพันธ์ ตามแนวทางพระพุทธศาสนา การสร้างสัมพันธ์ภาพกับบุคคลและกลุ่ม ที่สอดคล้องกับสังคมพหุวัฒนธรรม การกำหนดท่าทีและการประยุกต์ใช้จิตวิทยาพุทธศาสนาเพื่อการให้คำปรึกษา	บรรยายและฝึกปฏิบัติ ณ มจร	๙
พธ ๑๘๑๘	การพัฒนาบุคลิกภาพเพื่อการเผยแผ่	แนวคิด หลักการ การพัฒนาบุคลิกภาพ การกำหนดบทบาท ท่าที การเจรจา (small talk) การใช้วาจาพูด เพื่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาในที่สาธารณะ ฝึกปฏิบัติมารยาททางสังคม	บรรยายและฝึกปฏิบัติ ณ มจร และเพิ่มเติมที่สังเวา	๑๘
พธ ๑๘๑๙	ยุทธศาสตร์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุก	ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในโลกปัจจุบัน สังเคราะห์ประเด็นหลักเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ และวางแผนการเผยแผ่พระพุทธศาสนาเชิงรุก และติดตามประเมินผล	บรรยายอภิปรายและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ มจร	๙
พธ ๑๘๒๐	ประสบการณ์การเผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ	ฝึกประสบการณ์เผยแผ่พระพุทธศาสนาในต่างประเทศ ศึกษากฎหมายที่ข้องเกี่ยวกับวัด วิเคราะห์ลักษณะเด่นของชุมชนคนไทยและวัดไทยในต่างประเทศ ปัญหาอุปสรรค แนวทางแก้ไข	บรรยายอภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ มจร	๖๖
พธ ๑๘๒๑	งานเลขานุการและการบัญชี	ศึกษา ฝึกทักษะ งานเลขานุการ งานเอกสาร งานบัญชีรับ-จ่ายของวัด งานห้องสมุด งานบริหารสำนักงาน งานพิธีการ และงานประชุม การเตรียมการประชุม การบันทึกการประชุม และการสรุปรายงานการประชุมอย่างมีประสิทธิภาพ	บรรยาย อภิปรายแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ณ มจร	๑๘
รวมจำนวนชั่วโมงบรรยายและฝึกปฏิบัติ				๓๓๐

หมายเหตุ วันละ ๑๑ ชั่วโมง บรรยายเช้า บ่าย ค่ำ รวมวัน ๙ ชั่วโมง บรรยายภาคทำวัตรเช้า-เย็น รวมวันละ ๒ ชั่วโมง

๕. กิจกรรมและการประเมินผลฝึกอบรม

กิจกรรมการอบรมมีลักษณะการบูรณาการระหว่างภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ การศึกษาดูงานสังเวาเนียสถาน การบรรยาย อภิปราย ซักถาม การประชุมกลุ่มย่อย การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การมอบหมายงานให้ศึกษาค้นคว้า การฝึกปฏิบัติ และการประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง